

[Viggo Starcke.]

lede syntetiske kemi gør med nødvendighed, at vi står overfor begyndelsen af en periode, i hvilken forskningen og fremstillingen af disse lægemidler for en meget stor del vil gå over til særlige, videnskabeligt arbejdende institutioner med en høj teknisk, maskinagtig drift, således at udviklingen, som på andre områder har afspejlet sig i bevægelsen bort fra håndværket over til industri, også vil trænge ind på dette område. Jeg tror ikke, det er muligt ved nogen lov at standse denne udvikling uden at tilføje videnskaben, forskningen, farmacien og dermed i det lange løb patienterne alvorlig skade. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nævnte en læge, som havde skrevet en kronik i „Politiken“. Jeg tror, han sigter til overlæge Brun, som ikke er nogen almindelig læge, idet han er farmakolog og i sin tid blev udpeget til professor i farmakologi ved Aarhus Universitet, men ikke ønskede at modtage stillingen. Han har formuleret situationen ved lægemiddelforsyningen i følgende korte sætning, som jeg gerne vil have lov at citere:

„Der findes i dag ikke nogen sygdom, som kræver en af lægen specielt sammensat medicin.“

Det er måske lidt hårdt sat op, men det er afgørende, at det væsentligt er rigtigt. Og på samme måde kan man sige, at hvis man med vold ville fastholde den hidtidige ordening af vore apoteker, ville det svare til, om man ville blive ved med at opretholde diligencer, fordi de er hyggelige, i stedet for disse irriterende biler, der kører så hurtigt. Professor Bonnevie har sagt, at det ville svare til, om man ville blive ved at bruge heste i landbruget i stedet for at anvende traktorer.

Medicinalindustrien betyder i dag fremtiden, fordi de nye syntetiske lægemidler skabes dér. Den høje standard, som apotekerne har, og som bl. a. også er repræsenteret indenfor DAK-laboratoriet, er væsentligt en videnskabelig standard til undersøgelse, til kontrol af det, der er skabt, men det er meget sjældent, at der sker nydannelser på dette område; DAK-laboratoriet f. eks., som kontrollerer og ofte sammensætter ting, skaber ikke nye syntetiske lægemidler. Jeg skal ikke her remse op alt,

hvad der er skabt, men blot nævne noget af det væsentligste i det sidste halve århundrede: salvarsanet med dets enorme betydning for syfilisbehandlingen, leverpræparater og ventrikelpreparater overfor den perniciøse anæmi, sulfastofferne overfor en lang række infektioner, insulinerne overfor sukkersygen, penicillinet overfor en broget blanding af sygdomme, antabus, streptomycinet og en lang række andre ting. Disse stoffer kan ikke fremstilles på apoteker. Vi står, som jeg sagde før, kun ved begyndelsen ved denne udvikling, og det er livsnødvendigt ikke at hemme den. Det er rigtigt, at medicinalfabrikker tidligere har begået fejl og synder; reklamerne for uvirkosomme eller ligefrem skadelige afmagringspiller, reklamerne for håreliksir o. s. v.; men mange af disse håreliksirer og andre ting ligger dog alligevel til salg i apotekernes glasmontrer.

Den kommissionsbetænkning, som har været grundlag for dette lovforslag, har været genstand for en del kritik, og jeg kan ikke være enig med det ærede medlem hr. Marius Buhl, når han for lidt siden sagde, at betænkningen utvivlsomt var både saglig og grundig. Det, som kritikken mod denne betænkning fra kommissionen særlig har peget på, er netop dette, at den ikke har været grundig, og at den på visse områder ikke har været saglig. F. eks. er apotekervæsenets produktionsformer og apotekervæsenets distribueringsformer ikke blevet undersøgt i kommissionen. Der har ikke fundet nogen analyse af driftsøkonomien sted. Det har ikke været undersøgt, hvor stort antallet er af det, man kalder de magistrelle ordinationer, d. v. s. de ordinationer, der finder sted efter en recept, som angiver sammensætningen af lægemidlet, der skal foretages på apoteket. Alt dette er ikke undersøgt. Jeg vil gerne have lov at citere, hvad professor i hygiejne Poul Bonnevie udtalte i „Ugeskrift for Læger“ ved referat fra et lægemøde:

„Kommissionsarbejdet og dermed lovforslaget har altså hverken givet retningslinier for den nødvendige rationelle ajourføring af lægemiddelforsyningen, herunder apotekervæsenet, eller klarlagt det berettigede behov for magistrelle ordinationer eller bragt det rigtige grundlag for medi-